

KONTROLL AV DJURENS VÄLBEFINNANDE

Meddelande till en gård som
kontrolleras

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ruokavirasto
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket
PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority
P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7

INFORMATION OM KONTROLLEN AV DJURENS VÄLBEFINNANDE

Syftet med den kontroll av djurens välbefinnande som utförs på gårdarna är att ta reda på om djurskyddslagstiftningens minimikrav för hållandet av produktionsdjur uppfylls.

EU-rättsakterna förutsätter att medlemsstaterna utför på förhand planerade kontroller av produktionsdjurens välbefinnande. Urvalsbaserade kontroller av djurens välbefinnande utförs på nöt-, svin-, får-, get- och pälsdjursgårdar samt i hönserier och broilerstallar. Antalet gårdar som ska kontrolleras i fråga om dessa djurslag varierar från år till år, men vanligtvis tas cirka 1- 10 % av gårdarna ut till kontroll. Också gårdar som håller ankor och gäss kan kontrolleras på basis av urval. Av gårdarna som kontrolleras genom gårdsbesök väljs 20-25 % ut slumpmässigt och resten på grundval av olika viktningar.

Kraven som gäller produktionsdjurens välbefinnande är ett led i tvärvillkoren som gårdarna måste följa som ett villkor för betalning av de flesta jordbruksstöden. I avsnittet "Hur observationerna under kontrollen inverkar på de jordbruksstöd som betalas till gården" berättas hur observerade försummelse av tvärvillkor inverkar på de jordbruksstöd som betalas till gården. I samband med kontrollen av djurens välbefinnande utförs ofta också kontroller av andra EU-finansierade och nationella djurbaserade stöd som Livsmedelsverket ansvarar för.

Utöver urvalsbaserade kontroller kan en husdjursgård bli föremål för kontroll om man misstänker att ett djur sköts eller behandlas i strid med djurskyddslagen. Oftast väcks misstanken på basis av angivelse, men också via information från slakteriet. Inspektion på grund av misstanke kan utvidgas administrativt till tvärvillkor.

Kontrollen på gården utförs av regionförvaltningsverkets inspektörer eller kommunernas djurskyddsmyndigheter. På gårdar där det utförs kontroll av tvärvillkoren görs också en urvalsbaserad djurskyddsinspektion under samma besök. Kontrollen kan utföras tillsammans med till exempel NTM-centralens inspektör som utför foderkontroller eller kontroller av kraven för ersättning för djurens välbefinnande. Regionförvaltningsverkets kontroll styrs och administreras av Livsmedelsverket, men kommunernas övervakning styrs av regionförvaltningsverkens länsveterinärer och den kommunala arbetsgivaren. I regel ges inget förhandsbesked om kontrollen.

GÅRDSBESÖK

Vid kontrollen granskas om man på gården följer djurskyddsbestämmelsernas minimikrav för att hålla det berörda djurslaget. I samband med gårdsövervakning av tvärvillkor som rör djurens välbefinnande kontrolleras å sin sida om vissa krav som djurskyddslagstiftningen ställer på hållandet av produktionsdjur, och som samtidigt är tvärvillkorskrav, uppfylls. Information om vilken kontroll det är frågan om framgår antingen av rubriken på inspektionsblanketten eller också har kontrollen märkts ut med ett kryss på blanketten. När det gäller kontroller som regionförvaltningsverken utför kan det också delas ut en separat underrättelse.

De frågor som ska kontrolleras i samband med övervakningen av olika djurslag finns uppräknade på inspektionsblanketterna för vart och ett djurslag på Livsmedelsverkets webbplats:

www.livsmedelsverket.fi > odlare > djurhållning > djurskydd och transport > Inspektionsblanketter

Ytterligare information om kraven ingår i lagstiftningsguiderna, i övervakningsanvisningarna samt på kravlistorna:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/om-oss/tjanster/guider-och-blanketter/jordbrukare/overvakningsanvisningar-for-tvarvillkor/>

> Listor över tvärvillkorsskrav för djurens välbefinnande 2020

INSPEKTIONSBERÄTTELSE

Över utförd kontroll på gården upprättas en skriftlig inspektionsberättelse som kan vara till exempel den inspektionsblankett som gjorts upp för urvalskontroller på gårdar med produktionsdjur eller observationsprotokollet för tvärvillkor. Djurhållaren kan få en kopia på inspektionsberättelsen genast efter kontrollen. Det är ändå vanligare att inspektionsberättelsen skickas senare per post, eftersom det tar tid att skriva ett heltäckande dokument och det är mer ändamålsenligt att göra det på kontoret.

Slutsatsen av kontrollen är att lagstiftningen antingen har följts eller överträtts. Dessutom kan inspektören ge råd och instruktioner som främjar djurens välbefinnande i en situation där ingen överträdelse av lagstiftningen har skett.

Vid övervakningen av tvärvillkor kan djurhållaren i inspektionsprotokollets bilaga om hörande lämna ytterligare information som anknyter till övervakningen även om inga försummelser observerats på gården. Om jordbrukaren vill, kan han underteckna och returnera bilagan om hörande eller lämna sin redogörelse på det sätt som han önskar. Avsaknad av underskriften förhindrar inte den fortsatta behandlingen av ärendet. Vid övervakning av tvärvillkor leder underteckning av observationsprotokollet inte till förlust av rätten att söka ändring i stödbeslutet som landsbygdsnäringsmyndigheten utfärdat; se punkten om rätten till sökande av ändring på sidan 4.

HÖRANDE OCH BEGÄRAN OM UTREDNING

Djurhållaren har rätt att innan ärendet avgörs uttrycka sin åsikt om de observationer myndigheten har gjort samt att ge sin förklaring till sådana krav och utredningar som kan inverka på hur ärendet avgörs. Ett hörande i ett djurskyddsärende kan utföras antingen skriftligen eller som ett muntligt hörande. Om det vid kontrollen har konstaterats allvarliga brister som kräver brådskande insatser hörs djurhållaren bara om han eller hon är anträffbar utan dröjsmål. I vissa situationer kan den som utför kontrollen bli tvungen att skaffa ytterligare utredningar av djurhållaren eller någon utomstående instans.

FÖRVALTNINGSBESLUT

I förvaltningsbeslutet meddelas det observerade missförhållandet och motiveringarna till beslutet. Dessutom meddelas vilken åtgärd som vidtagits i beslutet. Beslutet skickas till parten för kännedom. I beslutet finns också namnet på och kontaktuppgifterna till den person av vilken parten vid behov kan begära ytterligare information om beslutet.

Om det vid kontrollen observeras försummelser av författningar och bestämmelser, meddelas djurets ägare förbud mot att fortsätta med den verksamhet som strider mot författningarna eller ett åläggande att korrigeras försummelsen inom en given tidsfrist. I allvariga och brådskande fall kan man i samband med kontrollbesöket och på djurägarens bekostnad vidta omedelbara åtgärder för att trygga djurens välbefinnande. Då kan inspektören till exempel som första hjälpen ordna med mat och dricka samt en skötare på

ort och ställe. Om det inte är möjligt eller ändamålsenligt att sköta djuren kan de säljas, avlivas eller föras till slakt.

Förnyad kontroll

Om de brister som konstaterats vid övervakningen kräver det, utförs en förnyad kontroll på objektet när tidsfristen har gått ut. I samband med den förnyade kontrollen görs en granskning av att åläggandet har följts och att de observerade bristerna har avhjälpats.

Slutsats av tvärvillkoren och eventuella påföljder

På basis av kontrollobservationer drar regionförvaltningsverkets länsveterinär slutsatser om övervakningen i bilagan till observationsprotokollet samt ger förslag till eventuella tvärvillkorspåföljder. Nivån på påföljderna beror på den konstaterade försummelsens allvar, varaktighet och omfattning. Brevet om hörande skickas till gården tillsammans med observationsprotokollet. Tvärvillkorspåföljderna fastställs dessutom ytterligare av NTM-centralens koordinator som utgående från förslagen till påföljdsprocent för de olika övervakningsmodulerna upprättar ett slutligt protokoll över alla tvärvillkorskontroller som gården varit föremål för under stödåret i fråga. Även en djurskyddsinspektion som kommunens djurskyddsmyndighet på grund av misstanke gör på en gård som föder upp produktionsdjur kan leda till påföljder som gäller stödet genom en administrativ utvidgning som länsveterinären verkställt.

Hur observationerna under kontrollen inverkar på de jordbruksstöd som betalas till gården

Tvärvillkoren är ett villkor för grundstöd, förgröningsstöd, stöd till unga jordbrukare, bidrag för jordbruksgrödor, får- och getbidragen, bidrag för mjölkkor, bidrag för nötkreatur, miljöersättning (miljöförbindelse och miljöavtal), ersättning för ekologisk produktion, kompensationsersättning och ersättning för djurens välbefinnande. En eventuell stödpåföljd inverkar alltså på alla ovan nämnda stöd för gården.

Då påföljdsprocenten för tvärvillkoren fastställs, bedöms försummelsens omfattning, allvar, varaktighet, uppsåtlighet och upprepning. Den normala påföljden för försummelse av tvärvillkoren är 3 %. Om försummelsen är obetydlig kan påföljden även vara en så kallad tidig varning och vid lindriga försummelse 1 %. Vid allvarigare försummelse kan påföljden vara 5 %. Om samma försummelse upprepas eller om försummelsen konstateras vara avsiktlig höjs procentsatsen för minskning av stödet. Påföljden kan höjas ända upp till 100 procent.

Ytterligare upplysningar om tvärvillkoren och påföljder av kontrollen av djurens välbefinnande finns på Livsmedelsverkets webbplats:

www.livsmedelsverket.fi > Odlare > Stöd och finansiering > Tvärvillkor

Rätt att söka ändring

Ändring i ett förvaltningsbeslut kan sökas genom besvär till förvaltningsdomstolen. Uppgifter om den behöriga förvaltningsdomstolen och övriga uppgifter som gäller anförande av besvär finns i den besväransvisning som medföljer som bilaga till beslutet.

Jordbrukaren kan begära omprövning av slutresultatet från övervakning av tvärvillkor i stödbeslutet som fattas av landsbygdsnäringsmyndigheten. I anvisningarna om begäran om omprövning som bifogas besluten ges instruktioner om hur man ska gå tillväga.

Kontaktuppgifterna till de regionala NTM-centralerna, Regionförvaltningsverken och Statens ämbetsverk på Åland:

NTM-central	Telefonväxel	Regionförvaltningsverk	Telefonväxel
Nyland	0295 021 000	Södra Finland	0295 016 000
Tavastland	0295 025 000		
Sydöstra Finland	0295 029 000		
Egentliga Finland	0295 022 500	Sydvästra Finland	0295 018 000
Satakunta	0295 022 000		
Birkaland	0295 036 000	Västra och Inre Finland	0295 018 450
Mellersta Finland	0295 024 500		
Södra Österbotten	0295 027 500		
Österbotten	0295 028 500		
Södra Savolax	0295 024 000	Östra Finland	0295 016 800
Norra Savolax	0295 026 500		
Norra Karelen	0295 026 000		
Norra Österbotten	0295 038 000	Norra Finland	0295 017 500
Kajanaland	0295 023 500		
Lappland	0295 037 000	Lappland	0295 017 300
Statens ämbetsverk på Åland	018 635 270		